

ΑΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ

[Στά χρόνια της Βενετίας.—Μιά νύχτα κοντά στη Γέφυρα των Στεναγμών.—'Η κόρη με την εσάρπα και ο άγνωστος σωτήρας.—'Δικό μου εινε το χέρι!—'Όπου θαυματουργεί το μολύβι ενός ζωγράφου.]

Στά παλιά Βενετσιάνικα χρονικά σώζεται ή παρακάτω ιστορία, πού έχει κύρια της πρόσωπα έναν Έλληνα και ένα Βενετσιάνο καλλιτέχνη :

'Ενα βράδι χεινοπαριώτικα, στά 1520, μιá γυναίκα σκεπασμένη με μεγάλη μάσρα έσάρπα, έπήγαγε κατά τη γέφυρα Ριάλτο, στη Βενετιά. 'Η περπατησιά της ήτανε άνακτη και άδύνατη κάθε τόσο έκοίταζε γύρω της με μάτι φοβισμένο... 'Εσταμάτησε στη μέση της γέφυρας, έκοίταζε με άνατοχικά τιά καθαρά νερά της 'Αδριατικής, έπειτα έκλεισε τα μάτια, έμουρούσιος <Χαίρε, 'Αντώνη μου!> και έτοιμάστηκε να πέση στη θάλασσα. Τή στιγμή εκείνη ένας δυνατός άντρας βγήκε από το σκοτάδι, όμησε, τήν έκόρησε και τής ελεε :

— Κόρη γιατί θέλεις να καταστρέψης τή ζωή πού σουδωσε ο Θεός ; 'Αν είσαι δυστυχημένη, να μη έκκληθώ ! 'Εμπα μέσα, γονάτισε, προσεχίσου και ζήτησε παρηγοριά. 'Όχι όμως να πέσης στο θανάσιμο άμάτημα τής αυτοκτονίας !

'Η κόρη προσπαθούσε να ξεφύγη από τά χέρια του σωτήρα της και να πραγματοποιήση το σκοπό της. <'Αφησέ με να πεθάνω εν ειρήνη !> έλεγε και δερνότανε, ως πού από τή συγκίνηση σαριαστηκε λιπόθυμη. 'Ο σωτήρας της, εσήκωσε το κεφάλι της και γιά να τής δώση άέρα, έτράβηξε τήν έσάρπα και έξεσέπασε το πρόσωπό της. Τά χαρακτηριστικά της ήσαν ωραιώτατα και ο άνόητος τήν έκοίταζε με έκπληξη και θαυμασμό, ενφ' αυτή σιγά-σιγά έρχότανε στον έαυτο τής.

'Υστερα από λίγο του διηγήθηκε ποιά ήταν και πού κατοικούσε. 'Η ιστορία της συνοψίζεται σε λίγες λέξεις : Πατέρας φιλάργυρος, φτωχός έραστής, έρως άμοιρατός, άλλ' άτυχος. Μικρός ή Μαρία παρακαλούσε τόν πατέρα της, πλούσιο ξενοδόχο τής Βενετίας, να δεχθί γιά γαμπρό του τόν άγαπημένο τής, 'Αντώνιο Μπαρμπαρόνη, 'Ελληνα τήν καταγωγή, από μητέρα όμως Βενετσιάνα. 'Ο

'Αντώνης ήταν ο ωραιώτερος γονδολιέρης άπ' όσους έπλεαν κάτω από τή Γέφυρα των Στεναγμών ! 'Επί τέλους, το βράδυ εκείνο, ο πατέρας της Τζιανενίνης, εδύμωσε σε τέτοιο βαθμό πού τήν έδωσε σκληρά. Και ή Μαρία άπελευθερώνη, έφυγε από το σπίτι γιά να πέση στη θάλασσα.

— Πάμε μαζί στο σπίτι σας ! ελεε ο άγνωστος. Θά τόν πεισω έγω.

'Ο ξενοδόχος εδέχθη τήν κόρηνη του με σκληρές επιπλήξεις. 'Επειτα τήν διάταξε να πάη στο δωμάτιο της και έφριξε βλέμμα ύποπτο στον άγνωστον πού τήν ελεε ξαναφέρει. 'Αλλά ή κορμισσασιά του ξένου και το σοβαρό παρουσιαστικό του τόν εκάναν να μη του μλήση άσχημα.

Τή στιγμή πού ή Μαρία ήταν έτοιμη ν' άποτραβηχθί στο δωμάτιο τής ένας νέος με στολή γονδολιέρη φάνηκε στην πόρτα, έπλησίασε κορυφα και έμουρούσιος :

— Μαρία, αγάπη μου ! 'Ο Τζιανενίνης τόν ελεε και όμησε φωνάζοντας : <Φύγε γρήγορα ! 'Εξω από το σπίτι μου, διακονιάρη ! 'Εξω !>

'Ο νέος δέν έκουνήθη. Και όταν ο γέρος έτελειώσε τις βρυσές του, ο γονδολιέρης άρχισε να τόν παρακαλή να δώση τή συγκατάθεσί του γιά το γάμο. <'Αφησέ με να παντρευθώμε, έλεγε, αγαπιόμαστε. Δέ βλέπεις ότι πάρα λίγο να φέρνη δυστυχία ;

— Δέ δίνω τήν κόρη μου σ' ένα φτωχό, κακομοιή, σάν έσένα ! — Τί σημαίνει άν είμαι σήμερα φτωχός. Θά δουλέψω και θά πλουτίσω. Μήπως ο πρίγκηψ Λορέντζος τών Μεδίκων δέν ήταν μικρέμπορος ; Μήπως ο δούκας 'Ιακώβος Σβρέτζας στην άρχή δέν ήταν τσοπάνης ;

'Ο ξένος ελεε καθήσιος σε μιá γυνιά και από κει παρακολουθούσε το διάλογο με προσοχή. 'Εσηκώθη, έπλησίασε τόν Μπαρμπαρόνη και του ελεε :

— Καλά μλήσες, γονδολιέρη ! Το θάρρος φέρνει τήν έπιτυχία και οι προσπαθειες τή νίκη ! 'Η Μορία θά γείνη γυναίκα σου !

— Ποτέ ! έφώνασε ο Τζιανενίνης.

— 'Ακουσε, γέροντα, εξακολούθησε ο άγνωστος γυρίζοντας με περιφρόνησι πρός τόν ξενοδόχο. 'Αν τώ παλληκάρι αυτό ελεε εξακόσιες πιστόλες (*) θά του άρνείσουνη τήν κόρη σου :

— 'Εξακόσιες πιστόλες ; Μακάρι να τής ελεε ; Τότε... θά ήταν άλλος λογαριασμός.

— Λοιπόν, αφο το θά τίς έχης !

— Ενφ' έλεγε αυτά ο ξένος, έβγαλε από τήν τσέπη του ένα κομμάτι χοντρό χαρτί, μολύβι και άρχισε γρήγορα να ζωγραφίζει ένα ανθρώπινο χέρι. Παρίστανε τούτο άνοιχτό, άναπόμολο, με τήν παλάμη γυρωτή, σάν να έπερίμενε να πέση μέσα βροχή χρυσών νομισμάτων. Το χέρι εκείνο ελεε μιάν έκφρασι φιλαργυρίας και στο

ένα δάκτυλο φορούσε χοντρό δαχτυλίδι. — Εινε το χέρι μου ! έφώνασε ο Τζιανενίνης. — Και ή ιστορία μου, ελεε ο ζωγράφος. — 'Επειτα, εδωσε το σκίσο στον 'Αντώνη και του ελεε : — Πήγαίνε το στον Πέτρο Μπέμπολο, το βιβλιοθηκάριο, σ' 'Ανάκτερα του 'Αγίου Μάρκου και να του ζητήσης 600 πιστόλες. — 'Εγώ δέν θάδωα ούτε τσεκίνη (**) γιά δαύτο ! ελεε ο γερο-φιλάργυρος.

'Ο καλλιτέχνης δέν του εδωσε άπάντησι. 'Ο γονδολιέρης έπήρε το χαρτί και παρετήρησε τόν άγνωστο με άπορία. 'Αλλά μιá ματιά τής Μαρίας του εδωσε θάρρος και έτρεξε να έκτελέση τήν παραγγελία του ξένου.

Με χέρια σταυρωμένα και το μέτωπο συγνεφιασμένο, ο ζωγράφος περπατούσε έπάνω-κάτω, κοιτάζοντας πότε-πότε έκστατικά τή νεαρή κοπέλλα, ή όποία, μετανοημένη τώρα γιά το παρό λίγο άμάρτημά της, ελεε γονάτιος μπροστά στο εικονοστάσι και προσευχότανε σιωπηλή. 'Όσο γιά το γέρο πατέρα της, αυτός ελεε άφηση τή συνήθισμένη αυθάδεια του και ελεε ζωράσιος σε μιá γυνιά. 'Ο άγνωστος εκείνος ζωγράφος του ελεε επιβληθεί...

Μιά ώρα πέρασε... 'Εξάρνα, άκούστηκαν βήματα γρήγορα, χαρούμενα και παρυσιαστικα ο 'Αντώνιος κρατώντας στα χέρια ένα πουγγί και ένα γράμμα. Το πουγγί ελεε μέσα 600 πιστόλες, το γράμμα ήτανε γιά το ζωγράφο, τόν όποιον ο Πέτρος Μπέμπολο έκαλούσε να τόν τιμήση με τήν έπίσκεψή του.

— Πάρα και μέτρησέ τα ! ελεε ο άγνωστος πετώντας το πουγγί στο φιλάργυρο πατέρα.

'Ο 'Αντώνιος Μπαρμπαρόνης στεκότανε μπροστά στον ευεργέτη του χλωμός και τρέμοντας από χαρά.

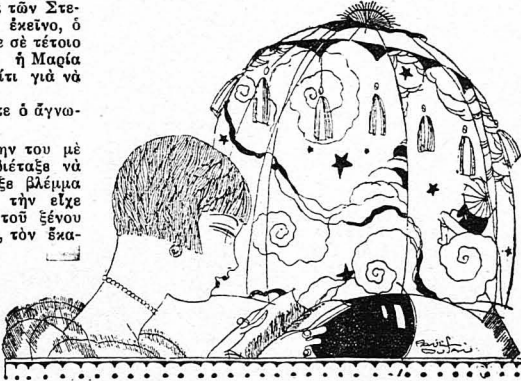
— Μιά χαρί ακόμη, του ελεε. Ποιος είσθε ! — Τί σάς μέλλει ; — Τί μās μέλλει ; έφώνασε τώρα και ή Μαρία άρπάζοντας το χέρι του ζωγράφου και φιλώντας το με ευγνωμοσύνη. 'Ελούμε να το μάθουμε γιά να τώ ευλογούμε σε δλη μας τή ζωή ! — 'Ονομάζομαι Μιχαήλ 'Αγγελος ! 'Ηταν ο μέγας καλλιτέχνης τής 'Ιταλικής 'Αναγεννήσεως !

Θέλετε τώρα να μάθητε τί απέγεινε το σκίσο <το χέρι του φιλαργύρου ;> 'Όταν ο στρατός του Ναπολέοντος μπήκε νικητήστην 'Ιταλία, το σκίσο έπεσε στα χέρια ενός στρατιώτη, ο όποιος όταν γύρισε στο Παρίσι το παρέδωσε στο Μουσείο του Λούβρου διά ν' άποτελέση ένα από τά πολυτιμότερα κοσμήματά του.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΤΣΕΛΕΠΗ

Στό Νοκτοφωείο του Πειραιώς έπάνω σ' ένα παλιό τάφο, ύπάρχει οικολογμένο το ιστορικό τούτο επιτύμβιο :

'Εδώ εις τούτου, άνθρακος, τόν τάφον όπου βλέπεις 'Εν μέσω τόπου θλιβερού, Κοιμάται, αναπαύεται, ο Γιαννάκος Τσελέπης Κ' ή σύζυγός του ή Φλουρού. 'Αφήςας τήν παιδία του Οστυλομαργησιαν Με σόηρον ώπλιόθη, Κ' εις τής 'Επαναστάσεως τήν ζάλην τήν άγρίαν 'Ενδόξως ήγωνισθη. Κατόπιν εις τού Πειραιώς τήν γήν οικοδομήσας Πρώτος οικίαν έκλεκτήν, Και μετά τής σύζυγου του ένδικα χρόνους ζήσας Διέπρεπεν εις άρετήν. Τήν σύζυγόν του έξάρνα ο Θάνατος φρονάτων 'Αφήςασεν ως θύμα Κ' εις τής ήκολούθησεν ευθύς και τώρα τά όστα των Κοιμώνται σ' ένα μνήμα. Τόν τάφον όπου κείτεται αυτός και ή πιστή του 'Εγείσθη μετά στεναγμών Νικόλαος κ' 'Αλέξης, οι ζώντες άδελφοί του Είς τήν κοιλιά των κληθρών αυ.

(*) Χρυσό νόμισμα τής 'Ενετικής Δημοκρατίας.

(**) Πεντάγρα.